

RAPORT

O STANIE

GMINY SZCZANIEC

W 2019 ROKU

Szczaniec, 29 maja 2020r.

WÓJT GMINY SZCZANIEC

66-225 Szczaniec, ul. Herbowa 30 tel. 68 3410700
www.szczaniec.pl e-mail: ug@szczaniec.pl

Szczaniec, 2020-05-29

ROIII.0053.27.2020

**URZĄD GMINY SZCZANIEC
W P Ł Y N Ę Ł O**

dnia 29. 05. 2020

Pan

Nr. 2793/P/10 Bior

Daniel Sokołowski

Przewodniczący Rady Gminy Szczaniec

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz. 713) przekazuję w załączeniu **Raport o stanie Gminy Szczaniec w roku 2019.**

Z poważaniem

WÓJT
Krzysztof Neryng

Słowo wstępne

Szanowni Mieszkańcy Gminy Szczaniec, odbiorcy “Raportu”!

Mam przyjemność zaprezentować Państwu kolejny, drugi już “Raport”. Jest to kompendium wiedzy o Naszej Gminie. Najbardziej istotne informacje o finansach gminy i o działaniach inwestycyjnych, podatkach i funduszu sołeckim, jednostkach organizacyjnych Gminy i mieniu komunalnym, oświacie i bezpieczeństwie publicznym.

Nie oczekujcie w nim rozbudowanej beletrystyki, rozległych wywodów, czy błyskotliwych analiz i wniosków. To Wy te wnioski wyciągnąć musicie sami na podstawie informacji, które Wam przedstawiamy w niniejszym opracowaniu.

To Państwo, otrzymując zawarte w raporcie dane, możecie samodzielnie dokonać ich interpretacji. Wskazać zauważone możliwości i drzemiące rezerwy. To radni i mieszkańcy mogą określić kolejne kierunki realizowanych zadań i niezaspokojone dotąd potrzeby gminnej społeczności.

Trudno mi, jako jednemu z głównych realizatorów budżetu, w sposób bezstronny ocenić jakość tej realizacji i uzyskane efekty. Myślę jednak, że obiektywnie stwierdzić należy, że miniony, 2019 rok, był kolejnym dobrym rokiem dla gminy Szczaniec.

Kolejny raz z rządu, dzięki ogromnemu zaangażowaniu, udało się pozyskać pokaźną kwotę wsparcia ze strony środków zewnętrznych. Pozyskana dodatkowo do budżetu gminy kwota ponad 2,8 mln zł, to jest niemal o 0,5 mln zł. więcej, niż wszystkie wpływy podatkowe z terenu całej Gminy Szczaniec. Bo nie sztuką jest próbować zaspokajać potrzeby Gminy korzystając tylko ze środków własnych. Sztuką jest natomiast efektywnie sięgać po środki zewnętrzne i za ich pomocą zrealizować jak najwięcej inwestycji.

Analiza tabeli ujmującej wydatki inwestycyjne w roku 2019 wskazuje, że dotyczyły one wszystkich miejscowości naszej gminy. Były to wydatki większe i mniejsze, ale rozproszone, ukierunkowane na cały obszar Gminy. Brak w tym zestawieniu inwestycji wielomilionowych, skoncentrowanych w jednej czy w dwóch miejscowościach. Takie działanie pojawi się prawdopodobnie w zestawieniu za rok 2021, w związku z budową oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w Smardzewie za kwotę 6,5 - 7 mln zł. Wtedy tabelka wydatków inwestycyjnych będzie znacznie krótsza.

Jedną z najważniejszych inwestycji w ubiegłych latach była z całą pewnością, zakończona w 2019 r., budowa własnego oświetlenia ulicznego. Pomimo, że nie była najdroższą (1,9 mln zł, z tego 1 transzę, ok. 900 tys. zł, zapłaciliśmy w 2018 r.), to jest jedną z niewielu inwestycji, które będą “zarabiać na siebie” w kolejnych latach, a w następnych przynosić wymierne (na poziomie ok. 200 tys. zł rocznie), oszczędności dla budżetu gminy. Niewymierne są natomiast związane z nią korzyści dla środowiska, ze względu na potężne zmniejszenie (na poziomie ponad 80%) emitowanych dotąd na jej potrzeby pyłów i gazów cieplarnianych.

Realizowane systematycznie termomodernizacje obiektów publicznych również zdecydowanie odciążają środowisko, zmniejszając znacząco "niską emisję". Przy termomodernizacjach nie ograniczamy się jedynie do ocieplania budynków, lecz dokonujemy głęboko idących przemian przy zasilaniu w ogrzewanie tych obiektów. Odchodzimy w znacznej części lub całkowicie od spalania paliw stałych, na rzecz odnawialnych źródeł energii. Instalowane przy tej okazji w i na obiektach systemy rekuperacji, pompy ciepła czy panele fotowoltaiczne to już standard w odniesieniu do kolejnych remontowanych, czy budowanych obiektów publicznych. Budynek CKiB zużywa zaledwie minimalne ilości pelletu. Świetlica w Wilenku, budynek Centrum Usług Społecznych (żłobek i klub seniora) oraz budynek mieszczący przedszkole i ośrodek zdrowia funkcjonować będą tylko na źródłach odnawialnych.

Opracowaliśmy w tym roku wniosek na przebudowę instalacji grzewczej w czterech świetlicach na terenie naszej gminy. Również na ogrzewanie za pomocą odnawialnych źródeł energii.

W partnerstwie z gminą Lubrza, opracowujemy wniosek na poprawę efektywności energetycznej budynków szkolnych. Zamiar jest taki, aby budynek szkoły w Smardzewie ogrzewany był wyłącznie energią wyprodukowaną przez panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, natomiast szkoła w Szczañcu podobnie, plus wspomaganie kotłem gazowym centralnego ogrzewania.

A jeżeli już jesteśmy przy gazie. Dzięki naszym usilnym zabiegom udało się coś, co przez 20 lat było nieosiągalne. Do Szczañca zawitał gaz. Pod koniec 2019 roku, Polska Spółka Gazownictwa w Gorzowie Wielkopolskim wybudowała w Szczañcu stację regazyfikacji gazu skroplonego. Gaz popłynął już do kuchni szkolnej. Wykonane są przyłącza do kotłowni szkolnej i budynku mieszczącego przyszły żłobek i klub seniora. Również 2019 roku zapadła decyzja oraz wszczęte zostały prace nad zaprojektowaniem budowy drugiego etapu gazociągu, który zasili ulice Szkolną, Reja i Asnyka. Realizacja II etapu już niebawem.

Wszystkie wymienione wyżej działania i zamierzenia, wpisują się w konsekwentnie w realizowaną przez nas od kilku lat politykę "Gminy przyjaznej środowisku". Nie należymy do tych, którzy nad coraz bardziej zdegradowanym środowiskiem się użalają, którzy o środowisku mówią, ale dla tego środowiska nic nie robią. Z uporem i konsekwencją godną tej sprawy, realizujemy kolejne zadania, budujemy w ostatnich latach kolejne odcinki ścieżek rowerowych, które oprócz bezdyskusyjnych walorów turystycznych, rekreacyjnych, zdrowotnych i wizualnych, niosą ze sobą również ważne efekty ekologiczne wpływając również pozytywnie na redukcję "niskiej emisji".

Budowa świetlicy w Wilenku, za stosunkowo niewielką jak na takie inwestycje kwotę około 570 tys. zł, oprócz oczywistych efektów i korzyści dla mieszkańców sołectwa Wilenka, była w pewnym sensie prawdziwym krokiem milowym w polityce społeczno-kulturalnej Gminy Szczaniec. Brak świetlicy w Wilenku był zawsze kością niezgody w relacjach sołectwa z władzami gminy, a pośrednio z całą gminą. Wieczne "wojny o świetlicę w Wilenku" przenosiły się na komisje i sesje Rady Gminy, często były

przyczyną politycznego awanturnictwa i kładły się cieniem na całości obrazu gminy, zniekształcające jej odbiór w oczach osób postronnych.

Zupełnie inne były powody realizacji zadania "zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy stawach w Szczañcu. Konsekwentne powracanie do tego tematu oraz wielokrotnie kierowane do mnie prośby przez byłego Asystenta Wójta a obecnie przewodniczącego Rady Gminy Szczaniec, tudzież moje negatywne odczucia estetyczne związane z ciągłym widokiem zarosłych szuwarami, zabagnionych oczek wodnych w miejscu, które powinno być wizytówką gminy, wsparte potężnym zastrzykiem finansowym ze strony Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Zarządu Województwa Lubuskiego, na łączną kwotę nieomal 400 tys. zł, pozwoliło stworzyć miejsce, które cieszy oko, dobrze służy mieszkańcom i jest powodem zazdrosnych spojrzeń ze strony mieszkańców okolicznych gmin oraz powodem do głośno wyrażanego podziwu ze strony osób przez Szczaniec przejeżdżających a także odwiedzających nas gości. Kwotę łącznie 540 tys. zł efektywnie wydatkowaliśmy na starannie zaplanowaną przez Sekretarza Gminy, a później także osobiście nadzorowaną przez niego w trakcie realizacji inwestycję, w efekcie której pojawiła się w stolicy naszej gminy prawdziwa perełka w sferze tworzenia przestrzeni rekreacyjnej dla mieszkańców.

Wszystkie te zadania nie byłyby możliwe do zrealizowania, gdyby nie dobra współpraca z większością Rady Gminy Szczaniec oraz sprawnie funkcjonujący zespół pracowników Urzędu Gminy w Szczañcu, z precyzyjnie działającym referatem finansowym na czele, zarządzanym zresztą perfekcyjnie przez Skarbnika Gminy Szczaniec.

Podobny jak przed pięciu-sześciu laty zespół urzędników realizuje ponad dwukrotnie większy budżet i znacznie większy zakres codziennych, dodatkowych obowiązków związanych z obsługą licznych zadań inwestycyjnych a także z prowadzeniem obsługi administracyjno-księgowej jednostek organizacyjnych Gminy, czy rozliczeniem i odzyskiwaniem podatku VAT. Efektem tych działań są setki tysięcy zł nadpłaconego podatku VAT, które wróciły do budżetu gminy.

Z całą pewnością, w najbliższych latach, stanie przed nami jeszcze wiele wyzwań. Oczekiwania społeczne rosną i jest to w sumie zjawisko normalne w dzisiejszych czasach. W dobie coraz szerszego dostępu do internetu oraz w związku z coraz większą łatwością szybkiego przemieszczania się na duże nieraz odległości, widzimy jak żyją sąsiedzi, podglądamy inne narody. Chcemy żyć na coraz wyższym poziomie życiowym, nauczyliśmy się głośno wyrażać swoje wymagania. Problem jest natomiast taki, że za oczekiwaniem coraz wyższego standardu życia nie idzie proporcjonalny wzrost udziału w tworzeniu budżetu gminy. Wielu mieszkańców od lat jest trwale wykluczonych z rynku pracy (i to przeważnie na swoje życzenie!), wiele osób pracuje i zarabia za granicą i tam zostawia podatki (a co za tym idzie minimalizuje swój wkład do "wspólnego, gminnego koszyka"). Natomiast jednocześnie tu, na miejscu, kształcą swoje dzieci i na równych prawach korzysta z dóbr dostępnych w gminie. W dodatku

widząc jak się żyje na zachodzie Europy, dobitnie komentuje polską rzeczywistość i głośno domaga się dostępu do dóbr, za które tam płaci ciężkie pieniądze.

Wpływ podatkowy do naszego budżetu, w ostatnich latach z roku na rok relatywnie maleje i nie nadąża za szybko rosnącymi cenami robocizny i materiałów budowlanych, które decydują o coraz wyższych kwotach uzyskiwanych w trakcie postępowań w ramach zamówień publicznych.

Również coraz większe obowiązki z zakresu realizacji zadań oświatowych nakładane na gminę przez kolejne rządy, oraz ograniczanie samorządom prawa do stanowienia w sprawach oświatowych na swoim terenie powodują, że zatraciliśmy jakąkolwiek proporcję i logikę w kwestii udziału środków własnych gminy w zabezpieczaniu zadań oświatowych, co prędzej czy później doprowadzi do zapaści w finansach gminnych. Więcej szczegółów w postaci konkretnych kwot w tym obszarze działalności gminy, w rozdziale "Edukacja".

Żeby jednak zakończenie Raportu nie było tak pesymistyczne dodam, że na całe szczęście są jeszcze dostępne środki unijne z rozdziału 2014-2020, gdzie stopień procentowych dofinansowań jest dość wysoki. Są również środki krajowe, po które chętnie sięgamy, gdy stopień dofinansowania jest większy, mniej chętnie natomiast, gdy dofinansowanie jest na poziomie tylko 50%, gdyż zaczyna nam brakować środków własnych na realizowanie zadań w finansowaniu „pół na pół”, ze względu na ich znaczną ilość.

Przykładem takich naborów jest Fundusz Dróg Samorządowych, gdzie efektywnie działające i sprawnie sięgające po środki zewnętrzne samorzady tracą, gdyż otrzymują mniejsze dofinansowanie ze względu na dodatkowe dochody.

Reasumując: chcąc ubiegać się o kolejne dotacje, musimy dysponować środkami finansowymi na udział własny w realizowanych projektach, dlatego każdy wydawany z budżetu gminy grosz powinniśmy oglądać z dwóch stron!

Chciałbym Państwa na koniec zapewnić, że biorąc pod uwagę bardzo dobrą w ostatnich latach współpracę z Radą Gminy oraz naszą biegłość w pozyskiwaniu dodatkowych pieniędzy na inwestycje, będziemy się starali nie zmniejszać tempa, jakie sami sobie narzuciliśmy!

Zachęcam Państwa do uważnej lektury i szerokiej dyskusji na temat przedstawionego dziś Państwu "Raportu".

Z poważaniem - Wójt Gminy Szczaniec, Krzysztof Neryng

Spis treści

1. Informacje o gminie	8
2. Polityki, programy i strategie	8
3. Finanse gminy	9
4. Jednostki gminy	10
5. Mieszkańcy gminy	10
6. Ochrona zdrowia	10
7. Pomoc społeczna	11
8. Działalność inwestycyjna	12
9. Porównanie zależności budżetowych	15
10. Fundusz sołecki	15
11. Podatki i opłaty	16
12. Akcyza	16
13. Susza	17
14. Promocja	17
15. Gospodarka mieszkaniowa	17
16. Gospodarka komunalna	17
17. Mienie komunalne	18
18. Drogi	19
19. Transport	19
20. Sprawy obywatelskie	20
21. Bezpieczeństwo publiczne	20
22. Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa	21
23. Edukacja	21
24. Instytucje kultury	23
25. Ochrona środowiska	23
26. Planowanie przestrzenne	24
27. Administracja	24

Informacje o gminie

Gmina Szczaniec jest położona w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego w powiecie świebodzińskim. Powierzchnia to 113 tys. ha, podzielona jest na 11 sołectw w 12 miejscowościach. Gminę zamieszkuje około 3,8 tys. osób, 1/3 mieszka w Szczañcu – największej miejscowości gminy. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie we własnych gospodarstwach rolnych, nielicznych firmach, instytucjach publicznych, jednak większość pracuje poza gminą. Dobra bonitacja gruntów III i IV kl. sprawia, że kwitnie rolnictwo. Nowoczesna mechanizacja w rolnictwie powoduje niewielkie zatrudnienie w tej gałęzi gospodarki. Mieszkańcy odczuwają brak miejsc pracy poza rolnictwem i niewielkimi usługami. W stolicy gminy, w Szczañcu, funkcjonują podstawowe instytucje publiczne tj. urząd, ośrodek zdrowia, apteka, szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek kultury i biblioteki. Już jesienią zostanie uruchomiony żłobek i klub seniora. Druga szkoła w Smardzewie świadczy usługi edukacyjne dla dzieci z południowej części gminy. Na wysokim poziomie działają nowoczesne obiekty kultury z bogatą ofertą dla mieszkańców. Sołectwa dysponują infrastrukturą społeczną i środkami z funduszu sołectkiego.

Swoje hasło promocyjne „**Rozwój w zgodzie z ludźmi i naturą**” gmina stosuje jako dewizę rozwoju.

Polityki, programy i strategie

W gminie w 2019r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Szczaniec na lata 2015- 2022
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczaniec na lata 2012- 2015 z uwzględnieniem lat 2016- 2019
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Szczaniec
- Program Rewitalizacji Gminy Szczaniec na lata 2016- 2023
- Strategia Rozwoju Kultury Gminy Szczaniec do 2020 roku
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szczaniec na lata 2018-2023
- Program współpracy Gminy Szczaniec z organizacjami pozarządowymi na rok 2019r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2019r.
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2020
- Program „Karta Seniora”
- Program Osłonowy „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2015- 2019

Wymienione wyżej dokumenty planistyczne były wykorzystywane przy sporządzaniu kolejnych wniosków o dofinansowania zewnętrzne. Pozwalały z jednej strony wpisywać się z planowanymi działaniami w zdiagnozowane wcześniej potrzeby gminy, z drugiej zaś strony – podnosząc wartość punktową w ocenie podmiotu weryfikującego składany przez nas wniosek.

I tak:

- Wniosek na termomodernizację budynków użyteczności publicznej korzystał z założeń obowiązującego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Szczaniec, Programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2019,
- Budowa świetlicy wiejskiej w Wilenku – wniosek opracowany zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Kultury Gminy Szczaniec do 2020 roku
- Występując o pomoc finansową państwa na budowę oświetlenia ulicznego w gminie Szczaniec, bazowaliśmy na założeniach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej
- Wniosek na inwestycje w obszarze infrastruktury wodno-kanalizacyjnej konstruowane były w oparciu o Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczaniec oraz Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
- Przy opracowaniu wniosku na „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy stawach w Szczañcu opieraliśmy się na Programie Rewitalizacji Gminy Szczaniec
- Przy składaniu wniosków na budowę ścieżki rowerowej Szczaniec-Świebodzin w ramach programu „Niska emisja”, korzystaliśmy po raz kolejny z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2019r. zakładał:

– wpływy w kwocie	19 353 705,23 zł
– wydatki w kwocie	22 511 825,27 zł

Wykonanie budżetu kształtowało się następująco:

– wpływy w kwocie	22 218 804,60 zł
– wydatki w kwocie	21 346 175,74 zł

Zadłużenie budżetu na dzień 31.12.2019r. 4 383 842,77 zł

(na dzień 30.05.2020r. zadłużenie zmniejszyło się do kwoty 3 639 350,11 zł

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5 859,39 zł

Wydatki łączne w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5 629,26 zł

W tym:

Wydatki inwestycyjne (majątkowe) w przelicz na 1 mieszkańca 1 163,81 zł

(w tym pozyskane środki zewnętrzne w przelicz. na 1 mieszkańca 739,50 zł

Pomoc społeczna w przeliczeniu na 1 mieszkańca 1 655,70 zł

Łączne koszty utrzymania oświaty w przelicz. na 1 mieszkańca 1 296,00 zł

w tym udział środków własnych gminy w oświacie na 1 mieszkańca 480,60 zł

Zadłużenie budżetu na 1 mieszkańca wynosiło 1 156,08 zł

Dochód podatkowy na 1 mieszkańca gm. Szczaniec (wskaźnik „G”) 1 067,54 zł

Wskaźnik „G” (dla porównania)	
Lubrza	1 682,30
Łagów	1 568,68
Skąpe	1 444,34

Realizacja budżetu to najważniejsze zadanie władz gminy. Budżet w ciągu roku ulega wielu zmianom. W ubiegłym roku, w wyniku intensywnej działalności - składania wniosków, uzyskiwania dotacji i pomocy finansowej zarówno ze środków krajowych i UE, wpływy budżetowe wzrosły o ponad 2,8 mln zł (12%), zaś wydatki zrealizowano na nieco niższym poziomie niż zakładano. Wynikiem tego rok zamknął się nadwyżką budżetową.

Warto przytoczyć kilka przykładów, np.

- dochody majątkowe wykonano na poziomie aż 147%
- dochody ze środków unijnych wykonano na poziomie 125%
- dochody bieżące również przekroczyły 100%

Jednostki gminy

W gminie funkcjonują następujące jednostki:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Szcząncu
- Szkoła Podstawowa im Emilii Szczanieckiej w Szcząncu
- Szkoła Podstawowa im św. Jana Pawła II w Smardzewie z oddziałem przedszkolnym
- Gminne Przedszkole w Szcząncu
- Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząncu

Mieszkańcy gminy

Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 3792 osób, w tym 1942 kobiet i 1850 mężczyzn. W ciągu roku liczba mieszkańców zmalała o 26 osób w porównaniu do 2018r.

W 2019r. narodziło się w gminie 28 osób, w tym 13 dziewczynek i 15 chłopców, a zmarły 32 osoby, w tym 18 kobiet i 14 mężczyzn.

Ochrona zdrowia

W 2019r. na terenie gminy w Szcząncu, w gminnym lokalu funkcjonował 1 podmiot leczniczy, zarządzany przez „AURIS” sp. Jawna Izabela Lange, Paweł Lange, wykonujący zakres opieki lekarza rodzinnego. W 2019r. podmiot ten udzielił 6954 porady.

W tym samym obiekcie funkcjonuje gabinet dentystyczny prowadzony przez Indywidualną Praktykę Stomatologiczną Bożena Dąbrowska.

Celem poprawienia warunków korzystania z usług Ośrodka Zdrowia dla pacjentów – mieszkańców naszej gminy, w budynku zainstalowany został system klimatyzacji,

który znakomicie podniósł komfort pacjentów oczekujących na przyjęcie. Spotkało się to z dużym uznaniem ze strony szczególnie starszych osób – najliczniejszych klientów Lekarza Rodzinnego.

W gminie funkcjonowała 1 apteka, prowadzona w gminnym lokalu, która zakończyła swoją działalność z końcem 2018 roku. Ponowne uruchomienie apteki po kapitalnym remoncie nastąpiło w marcu 2019r. już przez inny podmiot.

Na dzień 31 grudnia 2019r. 9 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. W ciągu roku żadnemu z podmiotów nie odebrano posiadanego zezwolenia. Wpływy z udzielanych zezwoleń wynosiły 55 877,90 zł.

Z uzyskanych środków 20 osób skorzystało z porad terapeuty, regularnie z porad korzysta 7 osób.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczańcu prowadzi szeroko zakrojoną działalność. Po raz 5 zorganizowała wielkie kolędowanie dla 160 osób starszych i samotnych z terenu gminy pod hasłem „Wigilia po Polsku” (dodatkowo na ten cel Komisja pozyskała 4,5 tys. zł od sponsorów). Oprócz sztandarowej „Wigilii”, Komisja z własnej inicjatywy realizuje wiele cennych inicjatyw oraz zajęć dla dzieci i młodzieży, a także regularnie wspomaga placówki oświatowe, kulturalne i kluby sportowe funkcjonujące w gminie.

Komisja poza „Wigilią po Polsku” zajmowała się organizacją i finansowaniem

- przejazdu młodzieży szkolnej na spektakl profilaktyczny do Świebodzina pt. „Anty Pop”,
- wyjazdu dla osób w wieku 50+ na koncert Teresy Werner do Wolsztyńskiego Domu kultury.
- wyjazdu dla klas VIII w ramach edukacji zawodowej do Zakładu Mięsnego Zyguła w Zbąszynku oraz zakładu BESTEM w Dąbrówce Wielkopolskiej,
- wycieczki do Świnoujścia dla szkolnej młodzieży.
- konkursu fotograficznego „Zdrowo i wesoło bez środków uzależniających w mojej Gminie” – dla uczniów obu szkół

Niebieskich Kart w gminie w 2019r. nie wydano.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna w gminie realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczańcu.

W 2019r. Ośrodek wydatkował na prowadzoną działalność i realizowane programy kwotę w wysokości 6 278 401,00 zł. Obsługą mieszkańców w ośrodku zajmowało się 4 pracowników zatrudnionych na stałe.

Ośrodek wydał łącznie 1365 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia.

Liczba ta świadczy o ogromnym zapotrzebowaniu na pomoc społeczną wśród mieszkańców naszej gminy.

Udzielana pomoc i wydatkowane środki

Lp	Opis świadczenia	Liczba korzystających osoby/rodziny/świadczenia	Wydatkowana kwota łącznie w zł
1	Pobyty w domu pomocy społecznej	11 osób	330 276,00
2	Opiekun prawny	1 osoba	4 872,00
3	Zasiłki okresowe	36 rodzin	82 984,00
4	Zasiłki celowe	82 rodziny	10 815,00
5	Zasiłki stałe	41 rodzin	236 929,00
6	Dożywianie	206 osoby	85 000,00
7	Socjalne stypendia szkolne	31 osób	26 286,28
8	Świadczenia rodzinne	2501 świadczeń	281 707,81
9	Dodatki do zasiłków	1458 świadczeń	149 775,14
10	Zasiłki pielęgnacyjne	2591 świadczeń	491 312,00
11	Świadczenia pielęgnacyjne	290 świadczeń	455 445,00
12	Zasiłek dla opiekuna	12 świadczeń	7 440,00
13	Specjalny zasiłek opiekuńczy	43 świadczenia	26 660,00
14	Zapomoga za urodzenie dziecka	28 świadczeń	28 000,00
15	Składki za osoby pobierające świadczenia	354 świadczenia	95 451,00
16	Świadczenie 500+	397 rodzin	2 345 097,96
17	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	230 świadczeń	74 990,00
18	Świadczenie 300+	479 świadczeń	143 700,00
19	Świadczenia rodzicielskie	128 świadczeń	115 539,00

Działalność inwestycyjna

W gminie zrealizowano wiele zadań inwestycyjnych, zarówno ze środków zewnętrznych, jak i własnych. Wydatki inwestycyjne wynosiły 4 413 184,13 zł co stanowi 20,7% wydatków budżetu gminy.

Jest to stosunkowo duży udział w ogólnym budżecie gminy, biorąc pod uwagę, że procentowy udział największych nakładów przekracza nakłady inwestycyjne, np.:

- pomoc społeczna 29,4% budżetu
- oświata 23,1% budżetu

Należy pamiętać, że środki finansowe, które możemy spożytkować jako udział własny w realizowanych zadaniach inwestycyjnych, to są te środki, które pozostają nam do dyspozycji po sfinansowaniu wszystkich zadań własnych oraz zleconych i powierzonych gminie.

Do sztandarowych inwestycji 2019r. w gminie należały:

- budowa nowego, kompletnego (podziemna sieć kablowa, słupy i lampy oświetleniowe), całkowicie niezależnego w utrzymaniu od podmiotów zewnętrznych, gminnego oświetlenia ulicznego;
- budowa nowej świetlicy wiejskiej w Wilenku,
- renowacja stawów w Szczañcu.

W celu wyłonienia wykonawców do realizacji zamówień publicznych przeprowadzono łącznie w 2019r.:

- 18 postępowań na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych
- 27 postępowań poniżej progu ustawy Prawo Zamówień Publicznych

Do realizacji zaplanowanych inwestycji wydano 26 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego i 2 decyzje środowiskowe.

Wydatki inwestycyjne

Lp	Nazwa działania	Finansowanie/ Dofinansowanie (nazwa instytucji)	Wartość projektu w zł
1.	Aktualizacja kosztorysów na budowę sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w Smardzewie do złożenia wniosków o pomoc z UE	UE RPO Lubuskie 2020 Budżet Gminy	11 070,00
2.	Opracowanie PFU dla ujęcia wody w Wolimirzycach do złożenia wniosków o pomoc z UE	UE PROW Budżet Gminy	9 840,00
3.	Budowa przepompowni i sieci kanalizacyjnej w Szczañcu	Budżet Gminy	230 761,00
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej i odcinków wodociągów w miejscowości Szczaniec, Myszęcín - Aglomeracja Szczaniec	UE RPO Lubuskie 2020 Budżet Gminy	690 030,00
5.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	Budżet Gminy Środki mieszkańców	644 677,30
6.	Zakup pompy do hydroforni w Dąbrówce Małej	Budżet Gminy	16 240,72
7.	Budowa chodnika w pasie drogi powiatowej w Opalewie	Powiat Świebodziński (materiał w części) Budżet Gminy	91 200,81
8.	Remont drogi gminnej w Szczañcu	Budżet Gminy	4 305,00
9.	Uporządkowanie (odwodnienie) poboczy i budowa parkingu przy ulicy Salezjańskiej w Szczañcu	Budżet Gminy	9 972,23
10.	Modernizacja drogi w Wolimirzycach	Środki Marszałka Województwa Budżet Gminy	149 000,00

11.	Wykonanie dokumentacji na przebudowę chodnika w Myszęcinnie do złożenia wniosku do Funduszu Dróg Samorządowych	Budżet gminy	6 000,00
12.	Przebudowa chodnika w Ojerczycach cd.	Budżet gminy	39 094,47
13.	Przebudowa drogi w Dąbrówce Małej (przystanek)	Budżet gminy	30 636,57
14.	Budowa ścieżki rowerowej Szczaniec-Świebodzin	UE RPO Lubuskie 2020 Budżet gminy	56 128,00
15.	Budowa studni przy stawie w Ojerczycach	Budżet gminy	10 209,00
16.	Wykonanie PFU dla inwestycji „Maluch+”	Budżet gminy	5 499,99
17.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Centrum Usług Społecznych, Przedszkole, Remiza OSP Szczaniec)	UE RPO Lubuskie 2020 Budżet Gminy	59 802,00
18.	Budowa studni przy stawach w Szcząńcu	Budżet gminy	17 466,00
19.	Przebudowa pomieszczeń pod Centrum Usług Społecznych (Klub Malucha i Klub Seniora)	Budżet gminy	1 845,00
20.	Budowa chodnika na cmentarzu w Koźminku	Budżet gminy	5 001,08
21.	Modernizacja poddasza budynku przy Urzędzie Gminy	UE RPO Lubuskie 2020 Budżet gminy	25 671,72
22.	Realizacja projektu "Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy stawach w Szcząńcu"	UE PROW Budżet gminy	541 998,59
23.	Przebudowa dachu remizy w Opalewie	Budżet Gminy	21 595,02
24.	Renowacja zbiornika małej retencji w miejscowości Dąbrówka Mała	Środki Marszałka Województwa Budżet Gminy	35 100,01
25.	Renowacja zbiornika wodnego w miejscowości Myszęcín	Budżet Gminy	22 101,24
26.	Zakup pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej w Szcząńcu	Budżet Gminy	52 000,00
27.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy – dokończenie	Budżet Gminy	936 900,23
28.	Przebudowa i wyposażenie Szczanieckiego Ośrodka Kultury – dokończenie	UE PPO Budżet Gminy	70 110,00
29.	Budowa świetlicy wiejskiej w Wilenku	UE PROW Budżet Gminy	568 990,01
30.	Remont dachu na starej świetlicy w Wilenku	Budżet Gminy	8 000,00
31.	Zakup sprzętu nagłaśniającego - CKiB	Budżet Gminy	20 263,00
32.	Budowa nawierzchni pod przystanek i magazyn we wsi Brudzewo	Budżet Gminy	9 375,14

33.	Zakup elementów na plac zabaw w Kielczu	Budżet Gminy środki sołectwa	12 300,00
-----	---	---------------------------------	-----------

Porównanie zależności budżetowych

Porównanie zależności budżetowych w gronie gmin wiejskich podobnych wielkością do Gminy Szczaniec z Powiatu Świebodzińskiego (wydatki inwestycyjne i łączne wydatki budżetowe na mieszkańca).

Wysokość budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Lp	Nazwa Gminy	Budżet w zł	Liczba ludności	Wydatki budżetowe na mieszkańca w zł
1	Skąpe	30 573 434,53	4879	6 266,34
2	Szczaniec	21 346 175,74	3792	5 629,26
3	Łagów	23 915 374,04	4875	4 905,72
4	Lubrza	17 200 887,00	3543	4 854,90

Wydatki inwestycyjne w budżecie procentowo

Lp	Nazwa Gminy	Budżet w zł	Wydatki inwestycyjne w zł	Udział wydatków inwestycyjnych w budżecie w %
1	Lubrza	17 200 887,00	3 652 902,26	22,0%
2	Szczaniec	21 346 175,74	4 413 184,13	20,7%
3	Skąpe	30 573 434,53	4 787 238,33	15,7%
4	Łagów	23 915 374,04	2 454 316,75	10,3%

Fundusz sołecki

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę 202 068,21 zł.

Wydatkowanie funduszu sołeckiego

Lp	Sołectwo	Plan funduszu sołeckiego w zł	Wydatkowanie funduszu sołeckiego w zł
1	Brudzewo	13 476,24	13 475,24
2	Dąbrówka Mała	20 742,84	20 726,94
3	Kielcze	12 595,44	11 569,44
4	Koźminek	15 722,28	14 570,24
5	Myszęcín	36 024,72	36 015,10
6	Ojerzyce	17 924,28	17 895,86
7	Opalewo	15 678,24	15 677,13
8	Smardzewo	35 187,96	35 181,63

9	Szczaniec	44 040,00	7 531,44
10	Wilenko	16 426,92	15 954,80
11	Wolimirzyce	14 753,40	13 470,39
12	Ogółem	242 572,32	202 068,21
13	Planowany zwrot z tytułu realizacji funduszu w 2019r.		60 620,00

Podatki i opłaty

Liczba podatników w gminie:

- osoby prawne 53 podatników
- osoby fizyczne 2193 podatników

Wpływy podatkowe razem:

- osoby prawne 860 607,00 zł w tym podatek rolny i leśny: 307 791,00 zł
- osoby fizyczne 1 537 519,50 zł w tym podatek rolny i leśny: 911 417,00 zł

Razem podatki: 2 398 126,50 zł w tym razem rolny i leśny: 1 219 208,00 zł

W tym podatek rolny i leśny należny gminie za rok 2019 łącznie w kwocie 1 181 184,00

Zaległości podatkowe na koniec 2019r. wynosiły:

- osoby prawne: **6 789,29 zł**
- z tego zal. za podatek leśny i rolny na koniec 2019 r. w kwocie 202,00 zł
- z tego zal. za podatek leśny i rolny za rok 2019 w kwocie: 102,00 zł

- osoby fizyczne **250 197,56 zł**
- z tego zal. za podatek leśny i rolny na koniec 2019 r.: 160 000,00 zł
- w tym zal. za podatek leśny i rolny za rok 2019 w kwocie: 56 913,95 zł
- zaległości wygener. przez 4 podatników w latach ub. na kwotę 111 826,00 zł

Umorzenia w podatku rolnym wynosiły:

- osoby prawne 5 943,00 zł
  - osoby fizyczne 34 251,00 zł
- i objęły wszystkich rolników, którzy udokumentowali straty związane z suszą w roku 2018 oraz złożyli wnioski o umorzenie.

W celu wyegzekwowania zaległych podatków wystawiono 366 upomnień i 130 tytułów wykonawczych.

Akcyza

W 2019r. podatnicy podatku rolnego składali wnioski o wypłatę akcyzy w paliwie. Gmina wydała 168 decyzji na kwotę **532 217,53 zł**.

Susza

W trakcie panującej suszy w 2019r. straty wykazało 90 rolników (liczba sporządzonych protokołów rolników – podmiotów mających siedzibę na terenie gminy Szczaniec), z tego tytułu wypłacono kwotę odszkodowań w wysokości **1 570 951,68 zł.**

Promocja

Gmina w 2019r. prowadziła 1 tytuł prasowy „Głos Szczañca” - nie wydano żadnego numeru. Sporadycznie wydawane są okolicznościowe ulotki i gadzety promujące gminę. W grudniu 2019r. została opracowana mapa terenów inwestycyjnych położonych w Myszęcinie, bezpośrednio przylegających do drogi krajowej Nr 92 i autostrady. Tereny zostały przedstawione wraz z krótkim opisem o atutach gminy w ulotce informacyjnej. W styczniu 2020r. odbyło się nawet pierwsze spotkanie z właścicielami gruntów w celu ustalenia wspólnej polityki inwestycyjnej w gminie. Planowano kolejne spotkanie i opracowanie profesjonalnej oferty dla inwestorów ale pandemia COVID-19 pokrzyżowała te plany.

Gospodarka mieszkaniowa

W 2019r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

Lp	Miejscowość	Liczba lokali	Opis	Powierzchnia lokali
1	Burdzewo	1	Bud. 1 rodzinny	Lokal – 54,00 m ²
2	Koźminek	4	Lokale mieszkalne	Lokal Nr 1 – 69,99 m ² Lokal Nr 2 – 26,25 m ² Lokal Nr 3 – 41,02 m ² Lokal Nr 4 – 52,91 m ²
3	Szczaniec	4	Lokale mieszkalne	Lokal Nr 1 – 55,88 m ² Lokal Nr 2 – 45,53 m ² Lokal Nr 3 – 53,39 m ² Lokal Nr 4 – 59,00 m ²
4	Smardzewo	1	Lokal mieszkalny	Lokal – 68,5 m ²

Wszystkie lokale są zasiedlone, w 2019r. nowym najemcom nie przedzielano lokali mieszkalnych. Większych remontów w lokalach nie wykonywano.

Na dzień 31 grudnia 2019r. zaległości z tytułu najmu wynosiły 7 251,76 zł.

Gospodarka komunalna

Gmina sama realizuje gospodarkę odpadami, wyłaniając podmiot do zbierania odpadów w postępowaniu przetargowym. Obsługa administracyjna odbywa się w Urzędzie Gminy. W 2019r. zbiórką odpadów było objętych 933 gospodarstwa domowe z czego 795 prowadziło segregację, 138 gospodarstw takiej segregacji nie prowadziło.

Wpływy z opłat od mieszkańców wynosiły 572 516,57 zł.

Rok 2019 zakończył się zaległością na kwotę 24 931,11 zł. Wystawiono 247 upomnień z czego ponad 67% dokonało zapłaty, natomiast na pozostałe zaległości wystawiono 81 tytułów wykonawczych celem egzekucji.

W gospodarce odpadami wydano 3 decyzje administracyjne, adresaci decyzji nie wnieśli odwołań.

Sieć wodociągowa w gminie obejmuje wszystkie miejscowości. Długość zbiorczej sieci wodociągowej wynosi 37,5 km, funkcjonuje 8 stacji uzdatniania wody. Z sieci wodociągowej korzystają 742 budynki mieszkalne. W 2019r. wymieniono 93 wodomierze oraz wybudowano i oddano do użytku 1,8 km nowej sieci wodociągowej. Przygotowana została dokumentacja na budowę nowej stacji uzdatniania wody w Wolimirzycach.

Sieć kanalizacyjna w gminie obejmuje 3 miejscowości Szczaniec, Myszęcín i Ojerzyce, o długość 31,84 km. Ścieki tranzytem, poprzez system przepompowni dostarczane są do oczyszczalni w Świebodzinie oraz lokalnej oczyszczalni w Szczañcu, która obsługuje budynki wielorodzinne przy ul. Lipowej. Z gminnej zbiorczej sieci kanalizacji korzysta 358 budynków mieszkalnych. W 2019r. wybudowano i oddano do użytku 0,3 km nowej sieci kanalizacyjnej. Cały czas trwają przyłączenia do sieci.

W pozostałych miejscowościach ścieki gromadzone są w 287 zbiornikach bezodpływowych lub odprowadzane do 135 przydomowych oczyszczalni.

Wpływy z opłat wodno-kanalizacyjnych wynosiły 1 107 119,40 zł.

Na koniec 2019r. zaległości z tytułu opłat za wodę i ścieki wynosiły 37 888,00 zł, z tego osoby prawne 4 749,00 zł i osoby fizyczne 33 139,00 zł.

W 2019 roku wysłano 113 wezwań do zapłaty i 15 pism o odcięciu wody.

Z 4 dłużnikami podpisano ugody na łączną kwotę 6 128,42 zł.

Do końca stycznia 2020r. zaległość od osób fizycznych zmniejszyła się o kwotę ponad 10 375,80 zł.

Gmina posiada program opieki nad bezdomnymi zwierzętami. W 2019r. odłowiono 2 psy, w schronisku umieszczono 1 psa, do adopcji oddano 1 psa. Na stałe w schronisku przebywa 1 pies. Kotów nie odławiano. W Szczañcu prowadzony jest punkt czasowego pobytu odłowionego psa.

Łącznie na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami wydano 7 024,86 zł.

Mienie komunalne

Mienie komunalne stanowi własność i inne prawa majątkowe gminy w rozumieniu jednostki samorządu terytorialnego. W 2019r. stan mienia komunalnego w wyniku sprzedaży zmniejszył się o 2 działki o powierzchni 0,22 ha. Przekształcono 11 działek o pow. 1,32 ha z użytkowania wieczystego w prawo własności.

Z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych w 2019r. gmina uzyskała kwotę w wysokości 163 860,33 zł. Gmina Szczaniec nie posiada akcji oraz udziałów w spółkach.

Zasób gruntów komunalnych (drogi, rowy, grunty pod gminnymi obiektami, działki)

Lp	Miejscowość	Grunty gminy w ha	Grunty w użytkowaniu wieczystym w ha
1	Brudzewo	13,2	0
2	Dąbrówka Mała	22,2	0
3	Kiełcze	10,4	0
4	Koźminek	27,5	0
5	Myszęcín	33,8	0,38
6	Ojerzyce	25,8	8,58
7	Opalewo	14,3	0
8	Smardzewo	27,6	0,91
9	Szczaniec	81,1	3,42
10	Wilénko	22,6	0
11	Wolimirzyce	20,3	0

Mienie komunalne wartościowo

Lp	Opis majątku trwałego	Stan na 31.12.2018r. w zł	Stan na 31.12.2019r. w zł
1	Budynki i lokale	5 909 890,10	6 177 423,86
2	Obiekty inżynierii lądowej	20 710 344,59	27 363 210,23
3	Kotły i maszyny energetyczne	34 471,01	34 471,01
4	Maszyny, urządzenia	704 533,45	716 443,48
5	Maszyny i urządzenia specjalistyczne	80 327,50	80 327,50
6	Urządzenia techniczne	284 009,85	284 009,85
7	Środki transportu	337 348,35	367 048,35
8	Narzędzia, przyrządy	547 253,75	1 340 718,94
9	Grunty	1 641 712,73	1 946 923,89

Ogólna wartość księgową mienia komunalnego wynosi 38 825 347,19 zł

Drogi

Gmina posiada łącznie 42,5 km dróg kategorii: droga gminna publiczna, z tego 9,2 km o nawierzchni bitumicznej, 7,3 km o nawierzchni brukowej, pozostałe drogi posiadają nawierzchnię wzmocnioną żwirem, żużlem albo są gruntowe.

Pozostałe drogi są drogami gminnymi wewnętrznymi o nie nadanej kategorii.

Transport

W 2019r. transport zbiorowy obsługiwany był przez dwa podmioty:

- PKS Zielona Góra (jednostka w Świebodzińie)
- PHU CAR-BON Marek Bonecki Zbąszynek

Dowóz dzieci do szkół świadczył PKS Zielona Góra na zasadach otwartego biletu miesięcznego. Roczny koszt ponoszony przez budżet gminy na dowozy to 223 950,93 zł.

Sprawy obywatelskie

W 2019r. w dzienniku korespondencji odnotowano 7092 pozycje wpływu korespondencji, co daje ponad 28 pozycji jednego dnia.

W Urzędzie Gminy wydano łącznie 312 decyzji administracyjnych, czyli każdego roboczego dnia wydano 1,24 szt. decyzji. Odwołania od decyzji złożył 1 adresat.

Przeprowadzono 2 razy konsultacje społeczne w sprawie pożytku publicznego.

Złożono 3 skargi, rozpatrywane przez radę gminy. Na działalność wójta złożono 1 skargę. Skarga została rozpatrzona przez Radę Gminy jako niezasadna.

Złożono 3 petycje.

Rada Gminy obradowała na 12 sesjach, podjęto 97 uchwał.

Radni złożyli 5 interpelacji. Efektem tych interpelacji było:

- ścięcie i wywiezienie pobocza drogi powiatowej w celu zlikwidowania zastoisk wodnych na jezdni – ul. Lipowa Szczaniec,
- umocnienie poboczy i odprowadzenie wód opadowych – ul. Salezjańska Szczaniec,
- udrożnienie przepustu i wyczyszczenie rowu melioracyjnego.

W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania 1 zadania publicznego. W ramach trybu małych dotacji wsparto wykonanie 4 zadań. Kwota wydatkowana w ramach zadań z pożytku wynosiła 66 571,00 zł.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo w gminie zapewnia zamiejscowy Posterunek Policji w Zbąszynku. Na teren gminy Szczaniec oddelegowany jest 1 dzielnicowy st. sierż. Rafał Sowiński, który pełni dyżury dla mieszkańców w Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczancu, w każdy czwartek, w godzinach 12:00-13:00. Praca Policji oparta jest na standardowej działalności ze względu na to, że przestępczość w gminie Szczaniec utrzymuje się na niższym poziomie niż w pozostałych gminach Powiatu Świebodzińskiego. Specyfika Gminy Szczaniec, mała liczba ludności, brak ośrodków wypoczynkowych jest powodem do względnego spokoju. Jednak oczekiwania mieszkańców są większe gdyż obecność Policji poprawia poczucie bezpieczeństwa, stąd w corocznym budżecie zostaje zabezpieczona niewielka kwota na dodatkowe służby. Za przekazane środki, z każdej gminy powiatu, udaje się Policji zrealizować wiele projektów, których Komenda Powiatowa Policji w Świebodziźnie samodzielnie nie mogłaby się podjąć. Są to zarówno środki finansowe na pełnienie dodatkowych służb w okresach największego zapotrzebowania (sezon letni, turystyczny, zabezpieczenia imprez masowych), czy w miejscach, które powinny być objęte ze względu na zdarzenia szczególnym nadzorem, środki na zakup nowoczesnego wyposażenia jak urządzenia do badania trzeźwości, radiowozy, torby medyczne, narkotestery, czy wszelkiego

rodzaju sprzęt, wykorzystywany na co dzień w służbie przez policjantów, jak również wsparcie w prowadzonych działaniach profilaktycznych.

Na wniosek Powiatowego Komendanta Policji w Świebodzinie Gmina przekazała Policji dodatkowe środki w kwocie 2 000 zł. Zostały one przeznaczone na opłacenie 10 dodatkowych służb w 2019 roku. Umożliwiło to przepracowanie osiemdziesięciu ponadnormatywnych godzin na terenie gminy Szczaniec przy realizacji zadań w następującym zakresie:

- zabezpieczenia organizowanych na terenie gminy imprez masowych i okolicznościowych takich jak: Obchody Święta Niepodległości i mecze piłkarskie,
- kierowania patroli w związku ze zgłoszeniami mieszkańców dokonywanymi na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa i w razie potrzeby reagowania na te zgłoszenia,
- poprawy bezpieczeństwa pieszych i zmotoryzowanych użytkowników dróg w ramach akcji prowadzonych przez Wydział Ruchu Drogowego ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości Szczaniec i Smardzewo. Podczas wykonywania dodatkowych służb policjanci uzyskali następujące wyniki:
- wylegitymowano 70 osób,
- w stosunku do 11 osób zastosowano środek zapobiegawczy w postaci pouczenia,
- skierowano 1 wniosek do Sądu w związku z ujawnieniem popełnionych wykroczeń,
- zatrzymano 2 sprawców w trakcie popełniania przestępstwa (tzw. na gorącym uczynku),
- przeprowadzono 7 interwencji,
- ukarano mandatami karnymi 16 osób

Ratownictwo i ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w: Szcząncu, Myszęcinie, Smardzewie Opalewie i Ojierzycach. Wszystkie działają jako stowarzyszenia rejestrowe. Jednostka w Szcząncu funkcjonuje w Krajowym Systemie Ratownictwa.

W 2019r. wydatki związane z bezpieczeństwem publicznym wynosiły 189 321,58 zł. W ramach tej kwoty na funkcjonowanie samych jednostek OSP wydatkowano kwotę 126 984,33 zł.

Udział w akcjach ratunkowych w 2019r.:

- OSP Szczaniec 52
- OSP Smardzewo 14
- OSP Myszęcín 0
- OSP Ojertyce 0
- OSP Opalewo 0

Edukacja

W gminie w 2019r. funkcjonowały 2 szkoły podstawowe w tym 1 z oddziałem przedszkolnym oraz 1 przedszkole. Wszystkie placówki były prowadzone jako publiczne.

Subwencja oświatowa z budżetu państwa wynosiła 3 092 036,00 zł.

Łącznie wydatki na oświatę w gminie zamknęły się w kwocie 4 914 477,48 zł.

W finansowaniu zadań oświatowych w gminie widać wyraźny progres jeżeli chodzi o zaangażowanie środków własnych gminy w ogólnych kosztach realizacji przez gminę zadań oświatowych. Wydatkowana ze środków własnych gminy kwota w wysokości 1 614 061 zł w roku 2018, wzrosła do kwoty 1 822 441 zł w roku 2019. Jest to wzrost o kwotę 208 380 zł, czyli niewspółmiernie wysoki w stosunku do wzrostu kwoty subwencji oświatowej, która w roku 2018 wynosiła 2 960 074 zł a w roku 2019 – 3 092 036 zł, co daje wzrost o kwotę 131 962 zł.

Z wielkości przytoczonych powyżej wynika, że średnio, do kształcenia każdego ucznia i przedszkolaka gmina dokładała z własnych środków kwotę 4 522,19 zł!

Należy tu dodać, że w realizowanym właśnie roku budżetowym 2020, kwota subwencji oświatowej wzrosła o 100 840 zł, w stosunku do roku ubiegłego, natomiast przewidywana wartość udziału własnego gminy wyniesie 2 154 209,32 zł, co stanowi wzrost o 331 768,32 zł w stosunku do roku 2019.

Powodem takiej sytuacji, oprócz rządowej podwyżki płac dla nauczycieli, jest jednocześnie nakładanie na samorządy dodatkowych zadań związanych z oświatą w gminie, przy jednoczesnym ograniczaniu samorządom prawa do stanowienia w sprawach dot. oświaty. Utrzymywanie tej tendencji w kolejnych latach, może w ciągu najbliższych kilku lat doprowadzić do zapaści finansowej w gminach, co w pierwszej kolejności objawiać się będzie niezdolnością samorządu do realizowania jakichkolwiek działań inwestycyjnych. W kontekście braku jakichkolwiek przesłanek o zmianie polityki rządu w kwestii finansowania oświaty w gminach, wymaga to, moim zdaniem, natychmiastowych działań ze strony organów gminy.

Szkoła Podstawowa im. Emilii Sczanieckiej w Szcząncu:

- liczba oddziałów - 10
- liczba uczniów - 205

Szkoła zatrudnia 20 nauczycieli w tym 10 nauczycieli dyplomowanych, 7 mianowanych i 3 kontraktowych oraz 10 pracowników obsługi.

Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Smardzewie z oddziałem przedszkolnym

- liczba oddziałów/grup
  - szkoła podstawowa - 7
  - przedszkole - 2
- liczba uczniów:
  - szkoła podstawowa - 93
  - przedszkole - 35

Szkoła zatrudnia 13 nauczycieli (pełnoetatowi) w tym 3 nauczycieli dyplomowanych, 4 mianowanych, 3 kontraktowych i 3 stażystów oraz 3 nauczycieli w niepełnym wymiarze czasu pracy i 5 pracowników obsługi.

Dzieci z obu placówek uczestniczą w wielu programach wewnętrznych i zewnętrznych oraz finansowanych ze środków UE.

W 2019r. wójt przyznał z budżetu gminy 89 stypendiów za bardzo dobre wyniki w nauce na łączną kwotę 74 200,00 zł.

Gminne Przedszkole w Szcząńcu

- liczba grup - 3
- liczba wychowanków - 70

Przedszkole zatrudnia 5 nauczycieli w tym 2 nauczycieli dyplomowanych, 2 mianowanych i 1 stażystę oraz 2 pracowników obsługi.

Godziny otwarcia przedszkola są dostosowane do potrzeb rodziców, od poniedziałku do piątku, od godziny 6:15 do godziny 16:00.

Instytucje kultury

Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząńcu

W gminie funkcjonuje jedna instytucja kultury Centrum Kultury i Biblioteki w Szcząńcu, posiadająca osobowość prawną. Instytucja po połączeniu działa w jednej strukturze organizacyjnej.

Łączne nakłady na kulturę w 2019r. wynosiły 1 284 339,72 zł, w tym działalność CKiB 435 000 zł, działalność świetlic 172 601,57 zł, wydatki inwestycyjne 676 738,15 zł. Biblioteka swoją główną siedzibę ma w Szcząńcu, natomiast w Smardzewie mieści się filia biblioteki. Centrum Kultury i Biblioteki po zakończeniu gruntownych remontów i reorganizacji dysponuje nowoczesną i dobrze wyposażoną bazą. Centrum jest głównym organizatorem życia kulturalnego w gminie. Zajęcia są prowadzone w siedzibie i w plenerze.

W instytucji pracuje 6 osób zatrudnionych na stałe (4,25 etatu). Zajęcia prowadzą również instruktorzy zatrudniani na zlecenie.

Działalność kulturalna prowadzona jest również przez świetlice wiejskie, we współpracy z Centrum Kultury. Część zajęć finansują sołectwa z własnego funduszu. Świetlicami opiekują się zatrudniane na zlecenie osoby – mieszkańcy sołectw.

Ochrona środowiska

W 2019r. zainstalowano czujnik powietrza, najpierw testowo, teraz czujnik pracuje na stałe, monitoring dostępny jest na stronie internetowej gminy.

Gospodarka śmieciowa prowadzona jest przez gminę, wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowanym wywozem odpadów. Jednak pomimo wielu starań nie udało się uruchomić punktu selektywnej zbiórki odpadów. Istniejący obiekt nie spełnia standardów wymaganych przez SANEPID. Problemem są też składowane odpady na dzikim wysypisku w Wolimirzycach.

Ochrona wód i gleby odbywa się poprzez stały monitoring wywozu szamb. Co jakiś czas część mieszkańców zaprzestaje wymaganego wywozu szamba. Z tego tytułu nałożono 6 mandatów karnych.

Na uregulowanie gospodarki ściekowej czeka Smardzewo. Pomimo kilku postępowań przetargowych do tej pory nie wyłoniono wykonawcy do realizacji tego zadania. W końcu Radni w uchwale o kierunku działania Wójta podjęli decyzję o rozwiązaniu

umowy z PROW na finansowanie kanalizacji i oczyszczalni. Postanowili o podzieleniu inwestycji na II etapy i złożenie 2 odrębnych wniosków do PROW i NFOŚiGW. Ze względu na ogłoszony kolejny nabór wniosków w PROW, gmina złożyła wniosek i zakwalifikowała się do finansowania inwestycji z prawie 2 mln kwotą pomocy z UE. Wniosek do NFOŚiGW jest w opracowaniu.

Zakończono budowę kanalizacji w Szczañcu, trwają podłączenia posesji do rurociągu głównego.

W ub. roku, oprócz budowy dodatkowej przepompowni ścieków i kolejnych odcinków sieci kanalizacyjnej w Szczañcu, zakończyliśmy również bardzo ważną dla naszego środowiska inwestycję ekologiczną, a mianowicie budowę w sumie 83 przydomowych oczyszczalni ścieków we wszystkich miejscowościach, które nie są objęte siecią kanalizacji sanitarne. Oprócz oczywiście miejscowości Smardzewo, gdzie planujemy największą (i najdroższą!) w najbliższych latach inwestycję polegającą na budowie oczyszczalni oraz sieci kanalizacyjnej.

W roku 2019, Gmina wydała 14 decyzji na wycinkę drzew, prowadzone są też nowe nasadzenia drzew, jako realizacja obowiązków w zamian za prowadzoną wycinkę.

Planowanie przestrzenne

Teren gminy jest objęty tylko jednym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje zaledwie 92 ha z przeznaczeniem pod inwestycyjną działalność gospodarczą. Dla terenu przyległego można wydać warunki zabudowy z podobnym przeznaczeniem. Łącznie strefa inwestycji może objąć kompleks 157 ha. Strefa ta stanowi jednolity kompleks położony w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej Nr 92 na wysokości Myszęcina.

Ze względu na brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w większości proces inwestycyjny w gminie oparty jest na wydawaniu decyzji lokalizacyjnych. W 2019r. wydano 26 decyzji celu publicznego i 34 decyzje warunków zabudowy.

Administracja

W 2019r. w Urzędzie Gminy Szczaniec na stałe było zatrudnionych 25 pracowników. Na stanowiskach urzędniczych pracowało 19 osób. Wyższe wykształcenie posiadało 17 osób. Na stanowiskach gospodarczych i konserwatorów wodociągów pracowało 6 osób. Jedna osoba na ½ etatu pełniła funkcję opiekuna podczas dowozów dzieci do szkół od stycznia do sierpnia, obecnie ten obowiązek przejął przewoźnik.

Urząd oprócz zadań własnych prowadzi zadania zlecone administracji państwowej oraz obsługuje administracyjnie i księgowo wszystkie jednostki budżetowe gminy.

Cały zakres gospodarki komunalnej, mieszkaniowej i utrzymania terenów komunalnych prowadzony jest przez urząd.

Urząd prowadzi stronę internetową www.szczaniec.pl oraz stronę Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.szczaniec.pl.

Dla porównania należy dodać, że w 2015r. przy realizacji budżetu na kwotę ok. 12,9 mln zł (czyli nieomal dwukrotnie niższego!), w Urzędzie Gminy Szczaniec na stałe zatrudniona była ta sama, liczba (25!), pracowników. Na stanowiskach urzędniczych pracowało 18 osób (łącznie z GZUK, który uległ likwidacji w 2016r., a jego obowiązki przejął Urząd Gminy).

W międzyczasie doszły obowiązki związane ze wspólną obsługą administracyjno-księgową jednostek organizacyjnych gminy oraz obsługą podatkową VAT, efektem czego było odzyskanie od 2016r. kwoty 1 091 799,00 zł, która wróciła do budżetu gminy tytułem nadpłaconego podatku VAT!